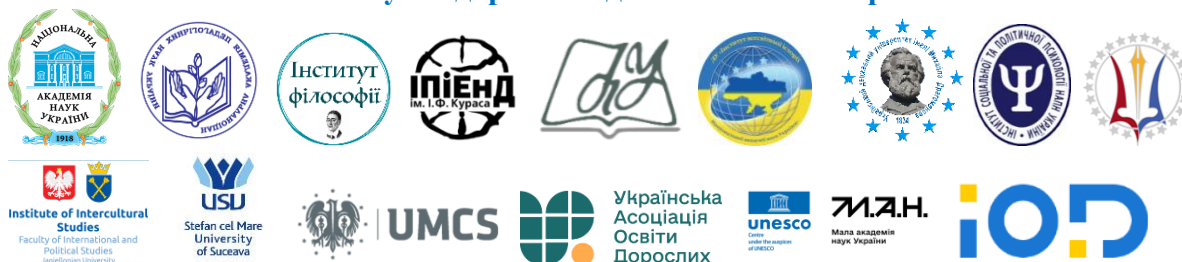

Національна академія наук України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України
Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут всесвітньої історії НАН України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Інститут соціальної та політичної психології НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Інститут міжкультурних студій Факультету міжнародних і політичних студій
Ягеллонського університету в Кракові (Польща)
Сучавський університет «Штефан чел Маре» (Румунія)
Інститут педагогіки Університету Марії Кюрі-Складовської в Любліні (Польща)
Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих»
Національний центр «Мала академія наук України»
Інститут обдарованої дитини НАПН України

МАТЕРІАЛИ

*VII Міжнародної міжгалузевої
науково-практичної онлайн-конференції*
**«Культура, наука, освіта:
смісложиттєві цінності
в сучасних умовах»**
25–31 березня 2026 року
*в межах XVII Міжнародної виставки
«Сучасні заклади освіти – 2026»*

Київ
2026

DOI <https://doi.org/10.63437/978-617-7734-51-1-2026-1736>

УДК 17.022.1:316.7:316.48:37.013

К90

К90 **Культура**, наука, освіта: смисложиттєві цінності в сучасних умовах : матеріали VII Міжнародної міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 25–31 березня 2026 року). / Упоряд. Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2026. – 1 736 с.

ISBN 978-617-7734-51-1

До збірника увійшли статті й тези учасників VII Міжнародної міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції «Культура, наука, освіта: смисложиттєві цінності в сучасних умовах», що відбулася в межах XVII Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2026», у яких автори висвітлюють питання: цінності миру vs цінностей війни; аспекти розвитку українського соціуму як суб'єкта міжнародної спільноти; чинники розвитку суспільства та завдання його розвитку; актуалізацію філософських, соціальних і освітніх проблем у час невизначеності; національні й міжнародні освітні тренди розвитку особистості.

Видання рекомендовано для науковців, керівників і представників закладів освіти, інститутів післядипломної освіти, педагогічних працівників усіх ланок системи освіти.

Статті подано в авторській редакції (збережено авторські мову й граматику). Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

УДК 930.2+316.3/323.1+37.01/.02/.06

Лук'яненко Ю. В. Освітній простір ліцею як середовище формування цінностей миру, гідності та громадянської відповідальності в умовах сучасних викликів	930
Лук'янчук В. М. Еволюція копінг-стратегій ветеранів (2014–2025).....	935
Максимчук А. П., Васільєва-Гаврилюк О. В. Український соціум у сучасних глобальних трансформаціях.....	943
Мамчур І. В. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнної невизначеності.....	947
Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Освіта як інструмент формування міжнародного іміджу України в умовах цифрової трансформації.....	952
Мар'яненко Л. В. Психологічний аналіз феномену невизначеності особистості.....	963
Матвійчук В. С., Рibaкова О. А. Формування цінностей миру у дітей старшого дошкільного віку як пріоритетний напрям сучасної дошкільної освіти.....	971
Мацука В. М., Горбашевська М. О. Risk management in the organization of scientific and educational processes under conditions of uncertainty and global changes	978
Мельник О. А. Актуалізація внутрішнього потенціалу особистості в складних життєвих ситуаціях	988
Микитенко В. В., Шелудько Н. М. Від цінностей війни – до цінностей миру: людський потенціал як основа відновлення України	994
Михайліченко М. В. Науково-теоретичне обґрунтування та аналіз управлінської практики організації соціально-психологічної допомоги педагогічним працівникам у створенні безпечного освітнього середовища	1003
Мірошниченко І. С. Людський капітал як ключовий чинник сталого розвитку суспільства	1014
Міхно О. Ю. Стратегії збереження якості STEM-освіти в сучасних умовах....	1024
Мозгова Я. П. A comprehensive response to the challenges of educational losses during wartime	1028
Мозуль І. В. Освіта як фактор розвитку суспільства в умовах сучасних викликів	1037
Моначин І. Л. Особливості переживання війни як чинника трансформації смисложиттєвих цінностей українського соціуму в умовах невизначеності.....	1042
Морозова Ю. М., Петренко Л. В., Першина О. І. Тайм-менеджмент як інструмент управління часом в освітньому процесі	1048
Москаленко В. В. Особливості трансформації ідентичності особистості військовослужбовців в умовах війни (теоретико-методологічний аспект).....	1057

4. Мамчур І. В. Підтримка та збереження психологічного здоров'я педагогічних працівників в умовах сучасних соціальних трансформацій. Наукові записки. Серія: Психологія. 2025. №4 (10). С. 52 – 57.
5. Панок В. Г., Обухівська А. Г., Острова В. Д. Психологічна допомога особистості в умовах війни: методичні рекомендації. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 64 с.
6. Слюсаревський М. М., Григоровська Л. В. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. Т. 4, № 1. С. 1–7.
7. Carleton R. N. Fear of the unknown: One fear to rule them all? Journal of Anxiety Disorders. 2016. Vol. 41. P. 5–21.
8. Herman J. Trauma and Recovery: The Aftermath of Violence – From Domestic Abuse to Political Terror. New York : Basic Books, 1992. 276 p.
9. Lazarus R., Folkman S. Stress, Appraisal, and Coping. New York : Springer Publishing Company, 1984. 456 p.
10. Tillich P. The Courage to Be. New Haven : Yale University Press, 1952. 214 p.

Мардарова І. К.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
mardarova.ik@pdpu.edu.ua*

Гуданич Н. М.,

*доктор філософії, старший викладач кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»,
hudanych.NM@pdpu.edu.ua*

ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Анотація. Обґрунтовано роль освіти як стратегічного інструменту формування міжнародного іміджу України в умовах цифрової трансформації та сучасних суспільних викликів. Розкрито значення освітньої системи у процесах державотворення, євроінтеграції та післявоєнного відновлення країни. Проаналізовано потенціал закладів вищої освіти як інституційних акторів міжнародної репутації держави, окреслено роль якості вищої освіти та взаємодії з ринком праці у зміцненні міжнародної довіри. Особливу увагу приділено цифровій трансформації освіти як інструменту освітньої та іміджевої дипломатії, що сприяє розширенню міжнародної комунікації та підвищенню освітньої привабливості України. Зроблено висновок про доцільність інтеграції цифрових освітніх практик у державну стратегію формування міжнародного іміджу України.

Ключові слова: освіта; міжнародний імідж України; цифрова трансформація; вища освіта; освітня дипломатія; євроінтеграція; якість освіти; цифрові освітні практики.

Abstract. The role of education as a strategic tool for shaping Ukraine's international image in the context of digital transformation and contemporary social challenges is substantiated. The importance of the education system in the processes of state building, European integration, and post-war reconstruction of the country is revealed. The potential of higher education institutions as institutional actors of the state's international reputation is analyzed, and the role of the quality of higher education and interaction with the labor market in strengthening international trust is outlined. Particular attention is paid to the digital transformation of education as a tool of educational and image diplomacy, which contributes to the expansion of international communication and the enhancement of Ukraine's educational attractiveness. The conclusion is made about the expediency of integrating digital educational practices into the state strategy for shaping Ukraine's international image.

Keywords: education; Ukraine's international image; digital transformation; higher education; educational diplomacy; European integration; quality of education; digital educational practices.

У сучасних умовах воєнних викликів та післявоєнних трансформацій особливої актуальності набуває проблема формування міжнародного іміджу України як суверенної, демократичної та європейсько орієнтованої держави. Міжнародне сприйняття країни дедалі більше визначається не лише політичними й безпековими чинниками, а й ефективністю функціонування базових соціальних інститутів, передусім системи освіти, яка виступає важливим ресурсом довгострокового державного розвитку та стабільності [8]. Тому освіта постає як стратегічний інструмент державотворення, утвердження ідей соборності, формування національної ідентичності та зміцнення міжнародної репутації України. Через освітній простір транлюються ключові суспільні цінності, громадянські та світоглядні орієнтири, що мають визначальне значення для консолідації українського суспільства та його позиціонування у міжнародному середовищі [2; 6].

Особливого значення набуває зв'язок освітньої політики України з євроінтеграційними процесами, що зумовлює необхідність узгодження національних освітніх стратегій із європейськими стандартами якості, академічної доброчесності та інституційної спроможності закладів вищої освіти. Освіта розглядається не лише як внутрішній чинник розвитку, а й як інструмент освітньої та культурної дипломатії, здатний впливати на міжнародний імідж держави [5; 7; 9]. В умовах цифрової трансформації зростає роль університетів як суб'єктів формування міжнародної репутації України, зокрема через розвиток цифрових освітніх практик, забезпечення якості освіти, розширення міжнародної співпраці та

підвищення конкурентоспроможності на глобальному освітньому ринку [5; 9; 10]. Взаємодія вищої освіти з ринком праці та її адаптація до сучасних соціально-економічних викликів також розглядаються як важливі маркери ефективності освітньої системи та складові позитивного іміджу держави [11].

Метою дослідження є обґрунтування ролі освіти як інструменту формування міжнародного іміджу України в умовах цифрової трансформації. Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань: проаналізувати теоретичні засади формування міжнародного іміджу держави; визначити потенціал системи освіти у процесі іміджевого позиціонування України; з'ясувати вплив цифрової трансформації освітньої сфери на міжнародну репутацію держави; окреслити перспективи розвитку освітньої політики України в контексті євроінтеграції та післявоєнного відновлення.

Освіта в Україні розглядається як один із базових, конституційно визначених механізмів розвитку держави, що забезпечує формування людського капіталу, інтелектуального потенціалу суспільства та сталий соціально-економічний поступ. У наукових дослідженнях В. Кафарського, Б. Чижевського та І. Жиляєва наголошується, що освітня сфера виступає системоутворювальним елементом державної політики, а конституційні засади розвитку освіти визначають її стратегічну роль у процесах державотворення та модернізації суспільства [1]. Освіта виконує не лише інструментальну, а й ціннісно-нормативну функцію, формуючи правову культуру, громадянську свідомість і відповідальність.

Важливою складовою державотворчого потенціалу освіти є її роль у зміцненні соборності, національної єдності та громадянської ідентичності. Як зазначається у наукових дослідженнях (Т. Бевз, О. Бойко, М. Горбатюк, О. Зорич, В. Солдатенко, Ю. Шаповал), ідея соборності історично пов'язана з освітніми та культурними процесами, які забезпечують спадкоємність національних цінностей і консолідацію українського суспільства [2]. Освітній простір виступає середовищем формування світоглядних орієнтирів, національної самосвідомості та почуття відповідальності за майбутнє держави, що особливо актуалізується в умовах сучасних суспільно-політичних викликів.

Філософсько-світоглядний вимір освіти як чинника формування громадянина України розкрито в працях вчених (В. Кремень, В. Ільїн, М. Гальченко, М. Ліпін, З. Скринник, Н. Савчук, О. Ковальов, О. Федорчук), підкреслюється, що освіта забезпечує інтеграцію знаннєвого, ціннісного та морального компонентів особистісного розвитку [6]. Саме через освіту відбувається відтворення демократичних цінностей, громадянської активності та соціальної відповідальності, що є важливими складниками позитивного міжнародного образу держави.

Міжнародний імідж України значною мірою постає похідним від якості функціонування державних і соціальних інститутів, зокрема освітніх. Як зазначає О. Рафальський, сприйняття держави на міжнародній арені формується через призму її інституційної спроможності, історичної спадкоємності та сучасних практик розвитку [8]. В означеному контексті ефективність освітньої системи, її відкритість, якість і відповідність міжнародним стандартам стають важливими індикаторами рівня розвитку держави та чинниками формування її міжнародної репутації. Освіта виступає не лише конституційно закріпленим механізмом розвитку України, а й потужним інструментом формування національної єдності та позитивного міжнародного іміджу, що зумовлює необхідність її стратегічного розвитку в контексті сучасних державотворчих процесів.

У сучасних умовах глобалізації та євроінтеграційних процесів заклади вищої освіти України набувають статусу ключових інституційних акторів формування міжнародного іміджу держави. Як наголошують В. Кремень, В. Луговий, П. Саух, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, університети виконують не лише освітню й наукову функції, а й репрезентативну, виступаючи носіями національного інтелектуального потенціалу та комунікаторами державних цінностей у міжнародному освітньому просторі [5]. Через діяльність університетів формується уявлення про якість освітньої системи країни, її інституційну спроможність та відкритість до міжнародної співпраці.

Важливим чинником міжнародної репутації держави є конкурентоспроможність університетів у національному та глобальному освітньому просторі. У дослідженнях (Ю. Мелков, А. Гаврилюк, В. Зінченко, Ю. Вітренко, В. Ворона) підкреслюється, що розвиток університетів у сучасних умовах пов'язаний із забезпеченням синергії між вищою освітою, наукою та економікою, що безпосередньо впливає на їх позиціонування у міжнародних рейтингах і партнерських мережах [10]. Конкурентоспроможність закладів вищої освіти розглядається як інтегральний показник якості освітніх програм, наукової діяльності, управлінських практик та рівня цифрової трансформації.

Особливу роль у формуванні міжнародної репутації України відіграють процеси академічної мобільності, розвиток міжнародних освітніх партнерств та підвищення освітньої привабливості національної системи вищої освіти. Як зазначають вчені (О. Бородієнко, Ю. Вітренко, О. Воробйова, В. Ворона, М. Дебич, О. Кущенко, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко) міжнародна співпраця університетів є важливим інструментом інтеграції України до Європейського простору вищої освіти та чинником підвищення довіри до українських освітніх інституцій [7]. Академічна мобільність сприяє обміну досвідом, поширенню українського науково-

освітнього потенціалу та формуванню позитивного образу України серед міжнародної академічної спільноти.

У контексті сучасних викликів особливої актуальності набуває забезпечення стійкості університетів і збереження їх міжнародної активності в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Як підкреслюється у працях, присвячених аналізу мережі закладів вищої освіти України, інституційна спроможність університетів та їх адаптивність до кризових умов є важливими передумовами підтримання позитивної міжнародної репутації держави [5]. Університети України виступають ключовими суб'єктами формування міжнародної репутації держави, а їх конкурентоспроможність, відкритість до міжнародної співпраці та здатність до інституційного розвитку визначають освітню привабливість України на глобальному рівні.

У сучасному міжнародному освітньому просторі якість вищої освіти розглядається як один із ключових маркерів довіри до національної освітньої системи та важливий чинник формування позитивного іміджу держави. У працях дослідників (О. Воробйова, В. Луговий, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко) підкреслюється, що ефективні системи забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти є передумовою її конкурентоспроможності, міжнародного визнання дипломів і інтеграції до Європейського простору вищої освіти [9]. Саме якість освітніх результатів, прозорість процедур оцінювання та дотримання академічної доброчесності формують стійке позитивне сприйняття освітньої системи України за кордоном.

Забезпечення якості освіти нерозривно пов'язане з реалізацією державної освітньої політики в умовах євроінтеграції, воєнного стану та післявоєнного відновлення країни. Сучасна освітня політика України спрямована на збереження інституційної спроможності університетів, адаптацію до кризових умов та одночасне дотримання європейських стандартів управління і якості освітньої діяльності [7], освіта виступає не лише сферою надання освітніх послуг, а й важливим елементом стратегії відновлення та міжнародного позиціонування держави.

Вагомим показником ефективності освітньої системи та її іміджевої привабливості є рівень взаємодії вищої освіти і ринку праці. У дослідженнях сучасних вчених (Ю. Скиба, О. Жабенко, В. Ковтунець, О. Отич, Л. Червона, О. Ярошенко) акцентується увага на необхідності узгодження освітніх програм із потребами економіки, розвитку дуальної освіти та посилення партнерства між університетами й роботодавцями [11]. Така взаємодія сприяє підвищенню працевлаштування випускників, зміцненню довіри до українських дипломів і формуванню позитивного образу України як держави з ефективною та адаптивною системою вищої освіти. Якість вищої освіти, зорієнтована на європейські

стандарти, інституційну стійкість і потреби ринку праці, виступає важливим іміджевим чинником, що визначає міжнародну довіру до освітньої системи України та сприяє її успішній інтеграції до глобального освітнього простору.

Якість вищої освіти є одним із ключових показників міжнародної довіри до національної освітньої системи та важливим чинником формування позитивного іміджу держави. Ефективні системи забезпечення якості освіти сприяють підвищенню конкурентоспроможності університетів, міжнародному визнанню освітніх результатів і зміцненню репутації країни у глобальному освітньому просторі [9], якість освіти розглядається не лише як внутрішній критерій ефективності, а й як інструмент іміджевого позиціонування України. Забезпечення якості вищої освіти тісно пов'язане з реалізацією державної освітньої політики в умовах євроінтеграції, воєнного стану та післявоєнного відновлення. Сучасна освітня політика України спрямована на поєднання інституційної стійкості університетів із дотриманням європейських стандартів управління та якості освітньої діяльності [7]. Такий підхід сприяє збереженню довіри міжнародних партнерів і підтриманню позитивного іміджу держави навіть у кризових умовах.

Важливим показником ефективності системи вищої освіти та її іміджевої привабливості є рівень взаємодії з ринком праці. Узгодження освітніх програм із потребами економіки, розвиток партнерства з роботодавцями та орієнтація на практичні результати навчання підвищують соціальну довіру до вищої освіти та конкурентоспроможність випускників [11] що, у свою чергу, формує позитивне міжнародне сприйняття України як держави з адаптивною та результативною освітньою системою. Якість вищої освіти, зорієнтована на європейські стандарти, стійкість освітньої політики та ефективну взаємодію з ринком праці, виступає важливим іміджевим чинником і сприяє зміцненню міжнародної репутації України.

Цифрова трансформація освіти суттєво розширює можливості управління та реалізації освітньої діяльності, забезпечуючи її гнучкість, відкритість і адаптивність до сучасних глобальних викликів, зокрема процесів глобалізації, цифровізації суспільства, зростання мобільності та кризових явищ [4]. Використання цифрових технологій створює умови для переходу від традиційних ієрархічних моделей управління до більш динамічних, мережевих і даноорієнтованих підходів, що відповідають сучасним вимогам ефективного функціонування освітніх систем.

Упровадження цифрових технологій в управлінські та освітні процеси, зокрема систем електронного документообігу, платформ управління навчанням (LMS), аналітичних цифрових сервісів і хмарних рішень, сприяє підвищенню інституційної спроможності закладів освіти, оптимізації комунікації з

учасниками освітнього процесу та прозорості ухвалення управлінських рішень. Цифрові інструменти забезпечують оперативний обмін інформацією, моніторинг якості освітніх послуг, аналіз освітніх результатів і ресурсного забезпечення, що є важливими передумовами формування довіри до національної освітньої системи як з боку внутрішніх стейкхолдерів, так і міжнародної спільноти [5; 7; 9].

Крім того, цифрові управлінські рішення сприяють стандартизації та уніфікації освітніх і адміністративних процесів відповідно до європейських підходів до забезпечення якості освіти, що посилює інституційну сумісність українських закладів освіти з міжнародним освітнім простором. Застосування цифрових платформ дозволяє підвищити рівень відкритості діяльності закладів освіти, забезпечити доступ до освітніх програм, нормативних документів і результатів оцінювання, що є важливим чинником зміцнення репутації освітніх інституцій на міжнародному рівні.

У ширшому контексті цифрова трансформація управління освітою виступає інструментом підвищення стійкості освітньої системи в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, забезпечуючи безперервність освітнього процесу, збереження управлінських функцій і розширення можливостей міжнародної співпраці. Цифрові технології в управлінні та реалізації освітньої діяльності не лише підвищують її ефективність, а й виконують важливу іміджеву функцію, формуючи сприйняття України як держави з сучасною, інноваційною та відкритою освітньою системою.

Вагомим інструментом освітньої та іміджевої дипломатії виступають онлайн-освіта, цифрові освітні платформи та відкриті освітні ресурси, які забезпечують доступність української освіти для міжнародної аудиторії та розширюють можливості її презентації у глобальному освітньому просторі. До таких інструментів належать масові відкриті онлайн-курси (МООС), національні та міжнародні освітні платформи, платформи дистанційного навчання закладів вищої освіти, а також відкриті репозитарії освітніх і наукових матеріалів, що сприяють поширенню українського освітнього й наукового контенту за межами держави.

Використання цифрових платформ дозволяє забезпечити інтернаціоналізацію освітніх програм, підвищити їхню видимість і привабливість для іноземних здобувачів освіти, а також сприяє формуванню довіри до якості української освіти. Масові відкриті онлайн-курси та відкриті навчальні ресурси виконують функцію «м'якої сили», транслуючи освітні стандарти, академічні цінності та інноваційні підходи до навчання, що позитивно впливає на міжнародне сприйняття України як країни з відкритою та сучасною освітньою системою.

Спільні міжнародні цифрові освітні проєкти, віртуальні академічні обміни, онлайн-програми подвійних дипломів та участь у міжнародних освітніх

платформах сприяють інтеграції України у світовий освітній простір і формуванню її позитивного сприйняття як країни з інноваційною та відкритою освітньою системою [10]. Реалізація спільних онлайн-курсів і навчальних модулів у межах програм міжнародної технічної допомоги, європейських освітніх ініціатив та міжуніверситетських угод забезпечує академічну взаємодію між українськими та закордонними закладами вищої освіти, сприяючи гармонізації освітніх стандартів і поширенню кращих практик викладання.

Віртуальні академічні обміни, що здійснюються через цифрові платформи дистанційного навчання, дозволяють здобувачам освіти брати участь у лекціях, семінарах, спільних дослідницьких і проєктних роботах іноземних університетів без фізичної мобільності, що є особливо актуальним в умовах воєнного стану та обмежених можливостей міжнародних переміщень. Такі форми академічної взаємодії сприяють розвитку міжкультурної комунікації, формуванню міжнародних академічних мереж і підвищенню освітньої мобільності у цифровому форматі. Участь українських закладів освіти в міжнародних цифрових освітніх платформах і мережах також створює умови для просування національних освітніх програм, наукових результатів і культурно-освітніх ініціатив на глобальному рівні. Цифрові освітні практики виступають не лише інструментом забезпечення доступності освіти, а й ефективним засобом освітньої та іміджевої дипломатії, що сприяє зміцненню міжнародної репутації України та підвищенню її освітньої привабливості в умовах глобальної цифровізації.

Онлайн-програми подвійних дипломів, реалізовані з використанням цифрових освітніх середовищ, сприяють узгодженню освітніх програм із міжнародними стандартами та підвищенню довіри до українських освітніх кваліфікацій. Серед прикладів можна навести співпрацю українських університетів із закордонними партнерами в межах програм подвійних дипломів, які інтегрують дистанційне навчання через платформи Moodle, Canvas, Microsoft Teams та Blackboard. Такі програми дозволяють студентам одночасно здобувати освітні кваліфікації в Україні та за кордоном, виконуючи навчальні завдання, проходячи онлайн-семінари та захищаючи проєкти у цифровому середовищі без необхідності постійного перебування за кордоном.

Важливу роль у цьому процесі відіграє також участь українських закладів освіти в міжнародних освітніх платформах масових відкритих онлайн-курсів, а також у платформах відкритої науки та глобальних академічних мережах, наприклад, OpenAIRE або ResearchGate, ресурси забезпечують поширення українських освітніх і наукових продуктів у міжнародному цифровому просторі, підвищують доступність освітніх матеріалів для закордонних студентів і науковців, а також сприяють інтеграції України у глобальний освітній простір. Використання онлайн-програм подвійних дипломів і міжнародних цифрових платформ не лише

покращує академічну співпрацю та якість освіти, а й підсилює позитивний імідж України як активного та інноваційного учасника глобальної освітньої спільноти.

Цифрові освітні практики також виконують функцію каналів міжнародної комунікації, через які транслюються цінності, пріоритети та освітні досягнення України. Використання цифрових платформ для популяризації українських освітніх програм, результатів наукових досліджень, академічної мобільності та культурно-освітніх ініціатив, зокрема через офіційні освітні портали, платформи відкритої науки, освітні медіаресурси та соціально-освітні мережі, сприяє формуванню сталого позитивного образу держави в міжнародному середовищі, посилюючи її освітню привабливість і конкурентоспроможність [4]. Цифрова трансформація освіти виступає важливим інструментом освітньої та іміджевої дипломатії, що забезпечує розширення міжнародної присутності України, зміцнення довіри до її освітньої системи та формування позитивного міжнародного іміджу в умовах глобальної цифровізації.

Освіта виступає ключовим середовищем формування громадянина як носія демократичних цінностей, соціальної відповідальності та активної громадянської позиції, що має безпосередній вплив на міжнародне сприйняття держави. Через освітній простір відбувається трансляція базових ціннісних орієнтирів суспільства, утвердження принципів демократії, прав людини та громадянської участі, які є важливими маркерами позитивного міжнародного іміджу України [6; 8]. Філософські та світоглядні засади сучасної української освіти ґрунтуються на гуманістичних ідеях, орієнтації на особистісний розвиток, критичне мислення та відкритість до міжкультурного діалогу. Освіта розглядається як простір формування цілісної особистості, здатної до усвідомленого громадянського вибору та відповідальної участі в суспільному житті, що підсилює довіру до освітньої системи України в міжнародному середовищі [6].

Важливим чинником формування міжнародного іміджу України є поєднання національних цінностей із європейськими освітніми стандартами. Збереження національної ідентичності в умовах глобалізації поєднується з імплементацією європейських підходів до якості освіти, академічної доброчесності та інституційного розвитку, що сприяє інтеграції України до Європейського освітнього простору та формуванню образу держави як відкритої, демократичної й ціннісно орієнтованої [2; 8]. Ціннісно-світоглядний потенціал освіти виступає важливою складовою формування міжнародного іміджу України, забезпечуючи поєднання демократичних орієнтирів, національних цінностей та європейських освітніх стандартів у процесі розвитку сучасної освітньої системи.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що освіта є одним із ключових інструментів формування міжнародного іміджу України в умовах

сучасних глобальних і внутрішніх викликів. Освітня система, функціонуючи як стратегічний ресурс державотворення, національної єдності, соціального розвитку та інноваційного потенціалу країни, відіграє важливу роль у репрезентації України в міжнародному освітньому, науковому та культурному просторі. Якість освіти, інституційна спроможність закладів вищої освіти, дотримання демократичних цінностей і європейських стандартів безпосередньо впливають на формування позитивного сприйняття держави на міжнародній арені, підвищують довіру до національної системи освіти та сприяють залученню міжнародних партнерів, інвесторів і здобувачів освіти.

Визначено, що цифрова трансформація освіти виступає ключовим підсилювачем освітньої дипломатії України, створюючи нові можливості для міжнародної комунікації, співпраці, академічної мобільності та інтеграції в глобальні освітні мережі. Упровадження цифрових технологій, розвиток онлайн-освіти, відкритих освітніх ресурсів, електронних репозитаріїв та сучасних платформ управління навчанням (LMS) сприяють підвищенню доступності та привабливості української освіти для міжнародної спільноти. Масові відкриті онлайн-курси (МООС), програми подвійних дипломів, цифрові академічні обміни та міжнародні дистанційні проєкти створюють умови для взаємодії українських студентів і науковців із закордонними партнерами, дозволяють поширювати освітні та наукові досягнення України, а також сприяють формуванню сталого позитивного іміджу країни.

Цифрові освітні практики також виконують функцію каналів трансляції цінностей, стандартів і культурно-освітніх надбань України, що посилює її репутацію як держави, відкритої до інновацій, академічного співробітництва та європейських інтеграційних процесів. Освіта в поєднанні з цифровою трансформацією постає як важливий інструмент формування сталого міжнародного іміджу України та перспективний напрям реалізації освітньої й іміджевої дипломатії в умовах євроінтеграції, глобалізації та післявоєнного відновлення. Стратегічне поєднання якісної освіти, цифрових технологій і міжнародної співпраці забезпечує Україні не лише академічну і культурну присутність у світовому освітньому просторі, а й посилює її політичну, економічну та соціальну репутацію на глобальному рівні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кафарський В. І., Чижевський Б. Г., Жилияєв І. Б. Конституційні механізми розвитку освіти в Україні: монографія. Інститут педагогіки АПНУ, Національний університет водного господарства та природокористування, Навчально-науковий інститут права ; Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2023. 266 с.
2. Концепція соборності України: витоки, еволюція, політична актуальність. монографія / кол. авт.: Тетяна Бевз (наук. ред.) та ін. Київ : ППІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2025., 576 с.

3. Листопад О., Мардарова І. Праксіологічний підхід у розвитку професійної компетентності педагогів: теоретичні засади та освітні практики. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Філософія. Педагогіка, 2025. № 2 (9), С. 157–163. DOI: <https://doi.org/10.54891/2786-7013/2025-2-18>
4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
5. Мережа державних закладів вищої освіти України: аналіз ефективності та конкурентоспроможності : препринт (аналітичні матеріали) / В. Кремень, В. Луговий, П. Саух, О. Слюсаренко, Ж. Таланова; за ред. В. Кременя. Київ: НАПН України, 2024. 68 с. DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-IHED-2024>
6. Методи і принципи філософії у формуванні громадянина України : монографія / авт. кол.: В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, М. С. Гальченко, М. В. Ліпін, З. Е. Скринник, Н. В. Савчук, О. Г. Ковальов, О. А. Федорчук. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 238 с.
7. Політика та механізми забезпечення ефективності освітньої діяльності в університетах України в контексті євроінтеграції та в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни: монографія / О. Бородієнко, Ю. Вітренко, О. Воробйова, В. Ворона, М. Дебич, О. Кущенко, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко; за ред. Ж. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 152 с. ISBN 978-617-7644-58-2
8. Рафальський О. Українська держава. Витоки. Історична еволюція. Сучасність. Монографія. Київ : Видавничий дім «АДЕФ-Україна», 2024. 428 с.
9. Розвиток систем забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти в контексті стійкого розвитку: монографія / О. Воробйова, В. Луговий, О. Паламарчук, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, В. Ткаченко; за ред. В. Лугового, Ж. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 92 с. DOI: <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-44-1-2024>
10. Розвиток університетів: теоретичні та методичні засади забезпечення синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки: монографія / Ю. Мелков, А. Гаврилюк, В. Зінченко, Ю. Вітренко, В. Ворона; за ред. Ю. Мелкова. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 102 с.
11. Теоретичні основи і механізми взаємодії вищої освіти та ринку праці в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України : монографія / Ю. Скиба, О. Жабенко, В. Ковтунець, О. Отич, Л. Червона, О. Ярошенко; за ред. Ю. Скиби. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 135 с.
12. Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності : колективна монографія / О. А. Листопад, Т. Г. Постоян, О. А. Кудрявцева, І. К. Мардарова, Н. Л. Листопад, Н. М. Гуданич, М. В. Савченкова. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 276 с.

Наукове видання

**КУЛЬТУРА, НАУКА, ОСВІТА:
СМИСЛОЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної міжгалузевої
науково-практичної онлайн-конференції
25–31 березня 2026 року**

Упорядники:
Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга

Відповідальність за достовірність матеріалів конференції
несуть автори публікацій

Підписано до опублікування: 15 квітня 2026 року.
Умов.-друк. арк. 201,81. Електронне видання.
Зам. № 0204

Видавництво Інститут обдарованої дитини НАПН України
вул. Січових Стрільців, 52-Д, м. Київ, 04053
тел./факс.: (044) 481-27-27
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру серія
ДК № 6081 від 14.03.2018 р.